

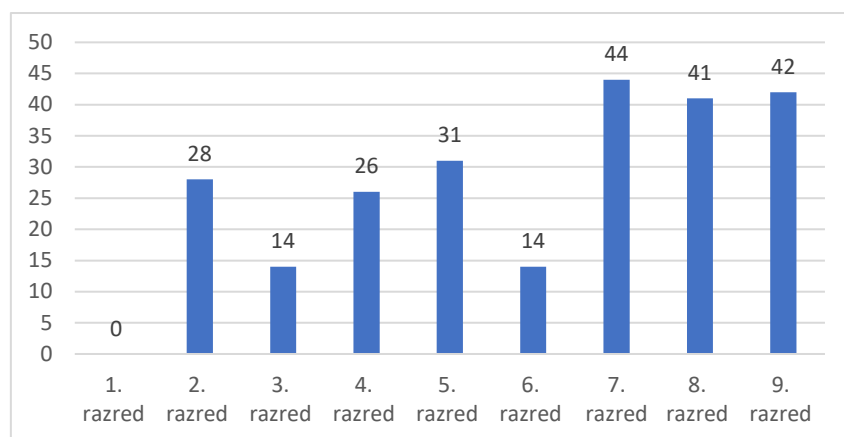
ANALIZA ANKETE O ZADOVOLJSTVU UČENCEV S ŠOLSKO PREHRANO V LETU 2024/2025

Pripravila: Teja Tušar, organizator prehrane

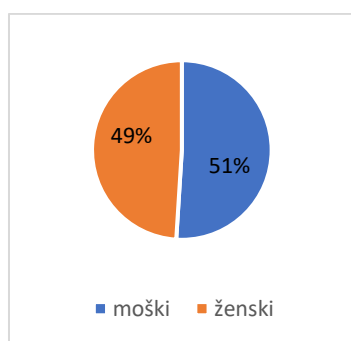
KAZALO

Graf 1: Kateri razred obiskuješ?	3
Graf 2: Spol	3
Graf 3: Katere obroke običajno zaužiješ?	3
Graf 4: Ali meniš, da imaš dovolj znanja o	4
Graf 5: Kje dobiš največ znanja o uravnoteženi prehrani?	4
Graf 6: Kako pogosto spremljaš jedilnik?	4
Graf 7: Šolska prehrana ustreza načelom zdrave, uravnotežene prehrane.	5
Graf 8: Zadovoljnost s šolsko malico.....	5
Graf 9: Ali meniš, da za šolsko malico,	5
Graf 10: Ali za šolsko malico vzameš vse jedi, ki so ti ponujene?	6
Graf 11: Zadovoljnost z šolskim kosilom.....	6
Graf 12: Ali meniš, da za kosilo,	7
Graf 13: Ali za kosilo vzameš vse jedi, ki so ti ponujene?	7
Graf 14: Ali imaš na voljo dovolj časa	8
Graf 15: Ali poješ obrok v celoti, ki ga prejmeš v šoli?	8

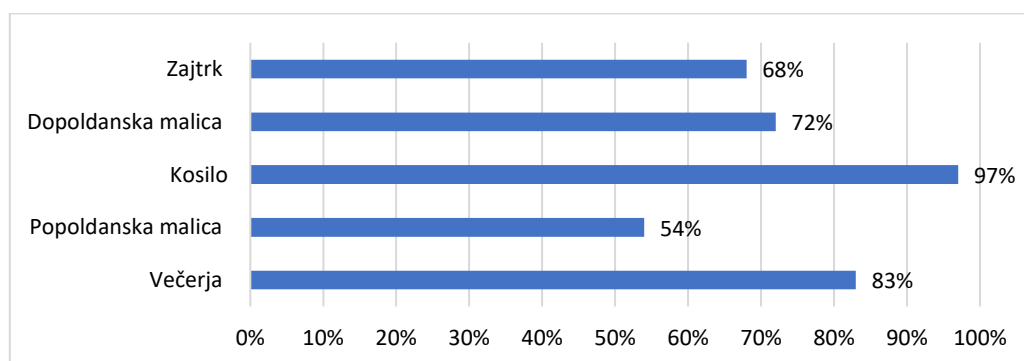
Graf 1: Kateri razred obiskuješ?

Anketo so reševali učenci od 2. do 9. razreda. Učenci 1. razreda ankete niso reševali, saj se je izkazalo, da je bila vsebina za njih pretežka oziroma neprimerna za njihovo starostno stopnjo. Zaradi tega so bili iz analize izključeni. Podatki tako zajemajo odgovore učencev, ki so že dovolj samostojni pri branju in razumevanju vprašanj.

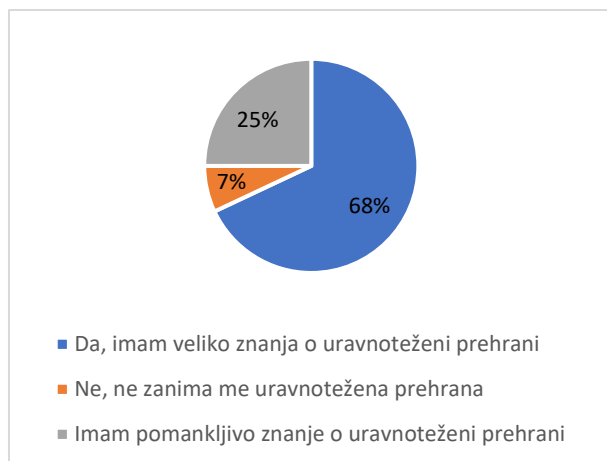
Anketo je izpolnilo 49 % učencev ženskega spola in 51 % učencev moškega spola. Razmerje med spoloma je precej uravnoteženo, kar omogoča objektivno primerjavo odgovorov med spoloma.

Graf 2: Spol

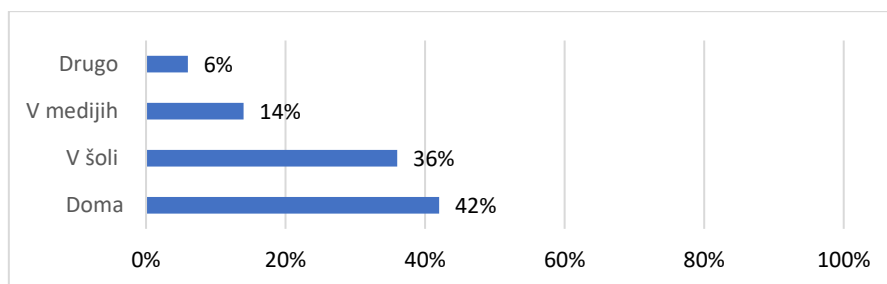
Graf 3: Katere obroke običajno zaužiješ?

Iz rezultatov ankete je razvidno, da 68 % otrok običajno zaužije zajtrk, 72 % dopoldansko malico (čeprav so na šolsko malico prijavljeni vsi učenci), 97 % kosilo, 54 % popoldansko malico in 83 % večerjo. Najpogostejše zaužiti obrok je kosilo, medtem ko zajtrk in popoldanska malica izstopata kot manj redna obroka pri učencih.

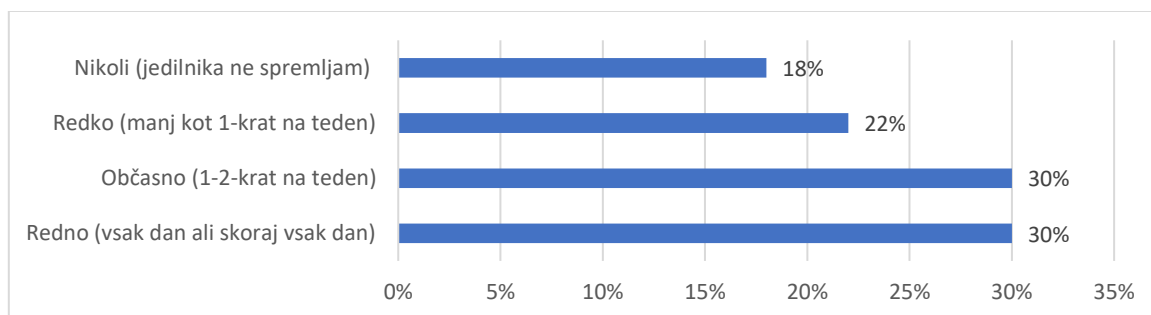
Na vprašanje, ali imajo dovolj znanja o uravnoteženi prehrani, je 68 % otrok odgovorilo, da imajo veliko znanja, 25 % jih meni, da je njihovo znanje pomankljivo, 7 % pa jih uravnotežena prehrana sploh ne zanima. Večina učencev se torej zaveda pomena prehrane, kljub temu pa četrtina priznava pomanjkanje znanja, kar kaže na prostor za dodatno izobraževanje na tem področju.

Graf 4: Ali meniš, da imaš dovolj znanja o uravnoteženi prehrani?

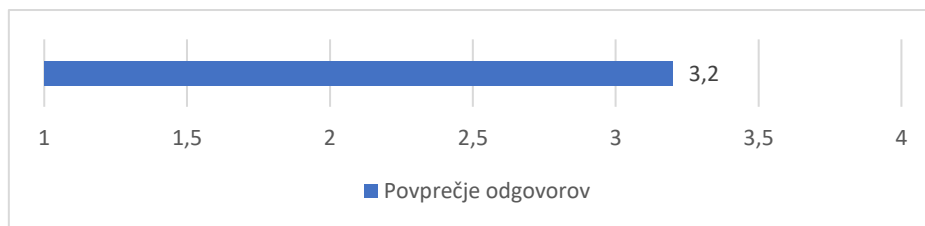
Graf 5: Kje dobiš največ znanja o uravnoteženi prehrani?

Največ učencev, kar 42 %, je odgovorilo, da največ znanja o uravnoteženi prehrani prejmejo od doma. V šoli se tega nauči 36 % učencev, mediji pa so vir znanja za 14 % otrok. Nekateri so pod "drugo" navedli platforme, kot so YouTube, TikTok ali oddaje (npr. Masterchef), ki pa pravzaprav spadajo med medije. Tako skupaj skoraj petina učencev informacije o prehrani pridobiva prek različnih medijskih vsebin.

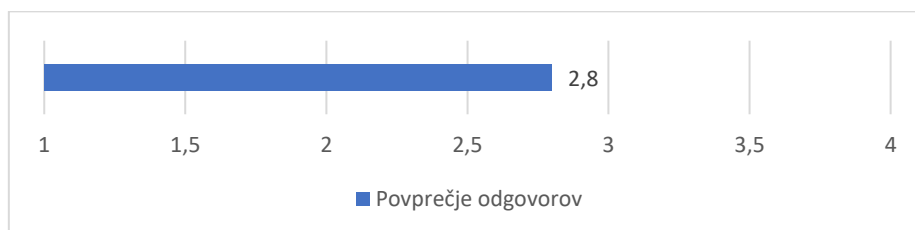
Graf 6: Kako pogosto spremljaš jedilnik?

Na vprašanje, kako pogosto spremljajo jedilnik, je 30 % učencev odgovorilo, da ga spremljajo redno, torej vsak dan ali skoraj vsak dan. Enak delež (30 %) ga spremlja občasno, približno 1- do 2-krat tedensko. 22 % učencev jedilnik spremlja redko, medtem ko ga 18 % sploh ne spremlja.

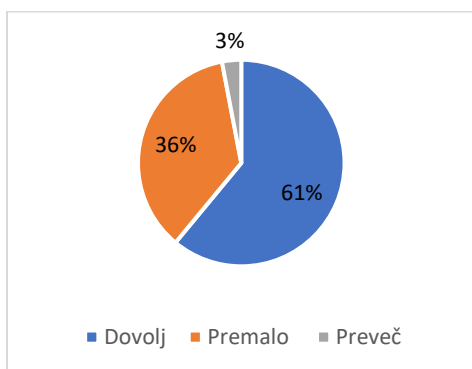
Graf 7: Šolska prehrana ustreza načelom zdrave, uravnotežene prehrane.

Na trditev "Šolska prehrana ustreza načelom zdrave, uravnotežene prehrane" so učenci odgovarjali z ocenami od 1 do 4, kjer 1 pomeni, da se s trditvijo najmanj strinjajo, 4 pa popolnoma strinjajo. Povprečna ocena je bila 3,2, kar kaže na to, da večina učencev meni, da je šolska prehrana precej v skladu z načeli zdrave in uravnotežene prehrane

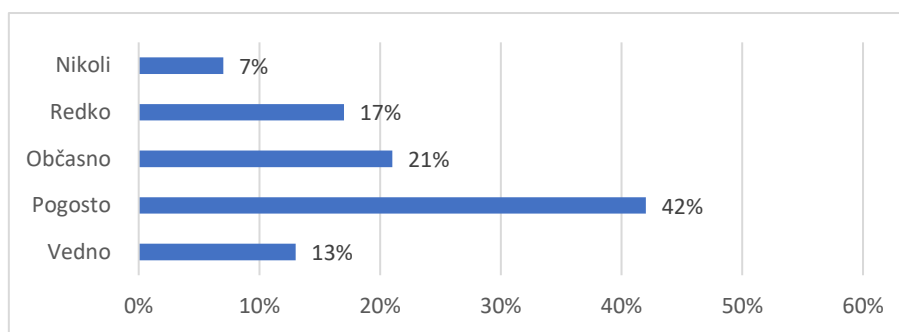
Graf 8: Zadovoljnost s šolsko malico.

Na vprašanje o zadovoljstvu s šolsko malico so učenci odgovarjali z ocenami od 1 do 4, kjer je 1 pomenilo, da so zelo nezadovoljni, 4 pa, da so zadovoljni. Povprečna ocena je bila 2,8, kar kaže na srednjo stopnjo zadovoljstva – učenci so torej z malico deloma zadovoljni, a je še prostor za izboljšave.

Učence smo v anketi spraševali, ali menijo, da za šolsko malico količinsko dobijo dovolj hrane. Več kot polovica (61 %) jih meni, da je količina ustrezna. Skoraj tretjina (36 %) jih je odgovorila, da je hrane premalo, medtem ko le 3 % učencev meni, da je malice preveč.

Graf 9: Ali meni, da za šolsko malico, količinsko dobiš dovolj?

Graf 10: Ali za šolsko malico vzameš vse jedi, ki so ti ponujene?

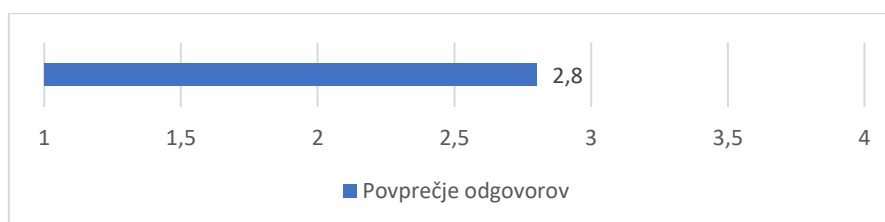
Na vprašanje, ali za šolsko malico vzamejo vse jedi, ki so jim ponujene, je največ učencev (42 %) odgovorilo, da to storijo pogosto. 21 % jih vzame vse jedi občasno, 17 % redko, 13 % vedno, medtem ko 7 % učencev nikoli ne vzame vsega, kar je ponujeno.

V praksi pa ugotavljamo, da le redki učenci dejansko vzamejo vse jedi, ki so jim ponujene, saj večinoma posegajo le po tistih, ki so jim bolj všeč.

Na vprašanje, **katere jedi imajo učenci najraje za šolsko malico**, so odgovarjali dokaj enotno. Najpogosteje so izpostavili mafin in čokoladni namaz, sledijo mesni izdelki, kot sta ogrska in Aljaževa salama, hot dog ipd. Zelo priljubljeni so bili tudi šmorn, maslo in med, kar kaže na to, da učenci večinoma raje posegajo po sladkih jedeh.

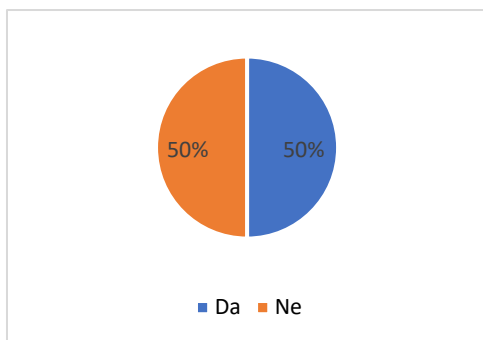
Na vprašanje, **katere jedi učenci ne marajo za šolsko malico**, so najpogosteje navedli jogurt, sir ter namaze, pripravljene v šolski kuhinji, kot sta ribji in zeliščni namaz. Pogosto so omenili tudi zelenjavne priloge, kot so solata, korenje, paprika in paradižnik, ki so običajno ponujene ob kruhu z mesnim ali sirnim narezkom.

V anketi so imeli učenci možnost **predlagati jedi za dopoldansko malico**, ki jih še ni bilo na šolskem jedilniku, pa bi si jih želeli. Med najbolj pogostimi odgovori so bili krof, čokolino, palačinke, vafliji, jajca, tortice, piškoti in mleko ter rogljiček s čokolado.

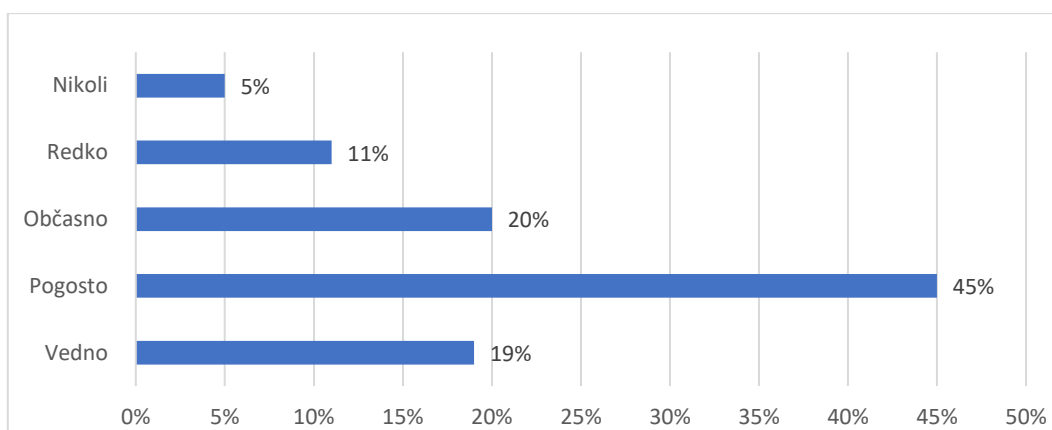
Graf 11: Zadovoljnost z šolskim kosilom.

Na vprašanje, ali so zadovoljni s šolskim kosilom, so učenci odgovarjali z ocenami od 1 do 4, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljni, 4 pa zadovoljni. Povprečna ocena je bila 2,8, kar kaže, da so učenci s šolskim kosilom načeloma zadovoljni, vendar je še prostor za izboljšave.

Na vprašanje, ali menijo, da za kosilo količinsko dobijo dovolj hrane, so bili odgovori razdeljeni – 50 % učencev meni, da hrane dobijo dovolj, 50 % pa, da je količina premajhna.

Graf 12: Ali meniš, da za kosilo, količinsko dobiš dovolj?

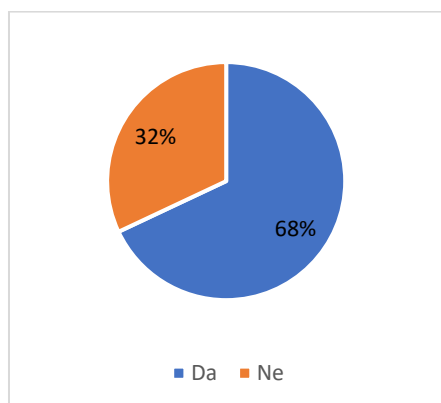
Graf 13: Ali za kosilo vzameš vse jedi, ki so ti ponujene?

Na vprašanje, ali za kosilo vzamejo vse jedi, ki so jim ponujene, je največ učencev (45 %) odgovorilo, da to storijo pogosto. 20 % jih vzame vse jedi občasno, 19 % vedno, 11 % redko, medtem ko le 5 % učencev nikoli ne vzame vsega, kar je ponujeno.

Na vprašanje, **katere jedi imajo učenci najraje za kosilo**, so najpogostejši odgovori bili testenine s smetanovo omako. Med priljubljenimi so bile tudi testenine z drugimi omakami, pica, njoki, tortelini, idrijski žlikrofi, kifeljčki, pečen krompirček (v obliki pomfrija), »pastičo«, mesne polpete in palačinke. Poleg tega so učenci pogosto omenjali tudi proseno kašo z jagodnim prelivom, cmoke z marmelado ter sladke štruklje.

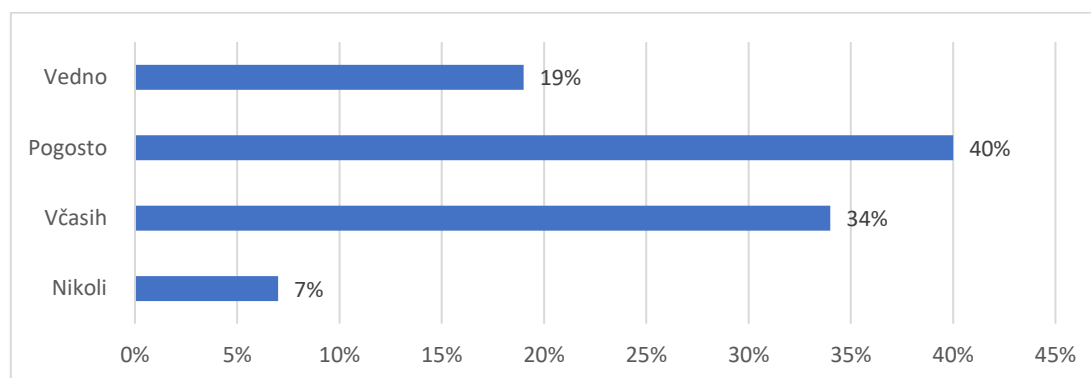
Na vprašanje, **katere jedi učenci najmanj marajo za kosilo**, so najpogosteje izpostavili ribo in ribje jedi, piščančjo obaro, zelenjavne juhe in mineštre, joto ter kuhane zelenjavne priloge. Med manj priljubljene jedi so uvrstili tudi korenčkove štruklje, ki so bili na jedilniku le enkrat, solato in hrenovke.

Na vprašanje, **katere jedi za kosilo, bi še radi dodali na šolski jedilnik**, so učenci podali številne predloge. Med najpogostejše navedenimi jedmi so izstopale naslednje: piščančji medaljoni, hamburger, kebab, hot dog, tortilje, srednje pečeni zrezki (t. i. medium rare), njoki z gorgonzolo ter rezanci na azijski način. Potrebno je upoštevati, da nekatere izmed navedenih jedi (npr. hamburger, hot dog, kebab, srednje pečeni zrezki) niso povsem skladne s smernicami zdravega prehranjevanja ali pa niso primerne za pripravo v šolskih kuhinjah zaradi zahtevnosti priprave, higienskih standardov in sestavin.

Na vprašanje, ali imajo učenci dovolj časa za prehranjevanje, je 68 % vprašanih odgovorilo pritrdilno, medtem ko 32 % učencev meni, da imajo premalo časa za obrok.

Graf 14: Ali imaš na voljo dovolj časa za prehranjevanje?

Graf 15: Ali poješ obrok v celoti, ki ga prejmeš v šoli?

Na vprašanje, ali učenci v šoli pojedjo obrok v celoti, je 40 % odgovorilo, da to storijo pogosto, 34 % včasih, 19 % vedno, medtem ko jih 7 % obroka nikoli ne poje v celoti. Kljub temu, da večina učencev meni, da obrok pogosto ali vedno zaužijejo do konca, pa v šolski kuhinji opažamo nasprotno – zavrže se namreč precejšnja količina hrane.

ZAKLJUČEK

Rezultati ankete kažejo, da so mnenja otrok glede šolske prehrane precej raznolika. Nekateri menijo, da so porcije obrokov zadostne, medtem ko drugi opozarjajo, da so premajhne. Za kosilo je sicer običajno omogočen dodatek, vendar v omejenih količinah. Učenci najbolj uživajo v sladkih dopoldanskih malicah, kot so mafini, čokoladni rogljički in čokoladni namaz, vendar so te zaradi prehranskih smernic v vzgojno-izobraževalnih zavodih na jedilniku le enkrat tedensko. Za kosilo so med najbolj priljubljenimi jedmi razne testenine, tortelini, pica in sladice, kot so palačinke, štruklji, cmoki in proseni narastek. Manj priljubljene pa so jedi z ribami, zelenjavo ter mesom, kar se odraža tudi v šolski kuhinji, kjer pogosto opažamo večje količine odpadne hrane. V šolski kuhinji se bomo tudi v prihodnje trudili, da bomo pri oblikovanju jedilnikov prisluhnili željam otrok, hrkati pa še vedno poskušali upoštevati prehranske smernice.